

An American newspaper,
printed in the Windish
language, promulgating
American ideas and prin-
ciples to liberty loving
Windish race

Published every Friday

Szlovencov Glász

AMERIKANSZKI
AMERICAN WINDISH VOICE

"ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879."

VOL. IV. LEJTNITECSAJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN. FEBRUAR 8, 1924.

No. 6.

BETHLEHEMSZKI GLÁSZI

Zgüblene peneze je nazáj doubó od policájov

Charles Mayer 502 Hayes Streeti prebivajoucsi cslovek je preminoucsi pétek policájsz-komj örmestri glászo, ka je szvojo mosnyou zgübo na Buchanan i strtom streeti vu steroj je meo 50 dollárov papérni penez. Na krátek csasz potisz-tom Harry Taylor policáj je najso one peneze ino je prejk dao policájszkomj prejdnyiki, Halteman-i. Kak sze je Mayer glászo, tak je nazáj doubó szvo je peneze na policájszkoj stáci-jí, ino je lepon zahválo policá-jom.

Eden policáj je doli za- hválo z-szlúzsbe

David Barclay policáj je v-pondelek doli zahválo z-poli-cájszke szlúzsbe, steri je szvo-jemi prejdnyiki Haltemani tü-di notri zglászo. Pred doli za-hválenosztjov je nyega Halte-man prejdnyik pred szébe dac pozvati naj ga opominé na nej dobro znásanye. Tou je nej seseo, ka bi tou delo pred vá-raske tanácsnike prislo i za toga volo je rájsi doli zahválo. Barclay je tüdi med tisztimi policáji bio, steri szo januára 20-ga zgrabili a Heightsi Car-ter imenüvanoga négera, steri je tiszti dén dvá négera sztrej-lo. Barclay je vszevküper sza-mo edno leto bio vu policájsz-kój szlúzsbi.

Bethlehem Steel Co Stock ponüdjeni delav- com za küpivalo

Prezident Grace je eden plán gori ponüdo delavcom. za pe-nezno sparavnoszt i tüdi tál-nicke lehko posztánejo pri kompaniji.

Vu Buffalo, N. Y. je bio vel-ki gyülejs na sterom szo tao vzéli Lackawana fabrike za-vüpnicke i drügi pod Bethle-hem Steel Corporation szlása-joucsi fabrik zavüpnicke, na sterom gyülejsi je glávno delo tou bilou, kak je zse od Grace prezidenta naprej bilou dano, "ka kak sze lezsej delavecom sparavnoszt notri vtála i kak lehko tálnicke posztánejo onoj fabrik i kompaniji pri steroj delajo." Tak te zdaj delavecom gori ponüdjeni bodejo akcie (részvényi) na odajo, stero sze imenüje "cumulative pre-ferred stock" i od tej akcij sze plácesa szédmi percent pa tüdi na lehkom doli placšili bode, ár nede trbelo vsze na ednouk doli placšati.

Té sztopáj zse príde, pravo je Mr. Grace, ár sze je tou zse szkonesalo od voditelsztva, ste-ro szo voditelje zse na esiszto vözdélali i tou sze delavecom lehko gori ponüdi zatoga volo, ár je kompanija privolna po-mocsti delavece k-tomi, naj leh-ko posztánejo tálnicke ino lászténicke pri toj kompaniji vu tou formo, ár küpijo akcije.

"Po tom pláni eden delavece telko akcij lehko küpi, kelko stiri sztou dollárov priszlúzs. Cejna zdaj vu prvom leti za vszáko akcije bode 94 dollára.

Nouva Union Stácija de kostala \$250.000

Za krátek csasz sze naznánye dá sto de zidíno gori posztávlo

Zselezneputi kompanije májo edne novine, stero sze imenüje "Railway Review" vu steri sze je preminoucsi ke-den eto naszledüivajoucese dalou esteti:

"Lehigh Valley zselezna-

pout i Philadelphia & Reading zselezneputi kompanije sze med szebov tou szkonesale, ka edno stácijo v-Bethlesemi dájo gori zozidati, stera de kostala \$250,000

"Racsuni za zidíno gori z-

dati sze morejo notri poszlati

februára drügi keden do szobo-

te."

Tak te zdaj ednouk tá dugo csákana zselezneputi stácija tüdi zidana bode vu bethlehe-mi i vüpamo sze, ka sze táksa stácija gori posztávi, stera de szpodobna k-Bethlehem várasa iméni.

Szlovenszkoga Ploda Amerikanszki Pörga- rov gyülejs

Februára 6-ga veseér je bio Szlovenszkoga Ploda Ameri-kanszki Pörgarov gyülejs, ste-ri je záto bio vküp pozváni, naj szi poguesíjo od drzsánoga bála, steroga pörgarszki klun sesé obdrzsati februára 23-ga, v-szoboto veseér.

Csi tou szkonesano delo po naprejoznamenjyi glédamo, té té bál eden te nájlepsi bál bo-de, ár je trno velka povidnoszt na vszej krájaj, záto pa vszáki dobro vesini csi sze zse naprej poszkrbí za notrisztoplejnya tiket, stero sze pri esesztnikaj i vu drügi mejsztaj zse vszoboto dobíjo küpiti.

Maszka Bál

Szlovenszko drüstvo kak vszáko leto, tak tüdi zdaj pri-rédi velki maszka bál februára 9-ga, v-szoboto veseér. Eto pont stiri vrejdnosztí dárov bode razdeljeni med nájlepsi i nájgrdejsimi maszkami, za stero de sze vrejdnó prepérati. Bála prireditelsztvo sze z-cej-lim trüdom na tom vrseni, ka naj gousztom eden isztinszko prijéten i veszéli veseér szprá-víjo. Igrali do nájbole héresni bethlehemszki goszlarje. Vszá-ki szlovenec more tam bidti.

Z-SZTÁROGA KRÁJA GLÁSZI

Zvon poszvecsüvanye vu

AMERIKANSZKI Szlovencov Glasz

AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940

Száko pismo poslite

512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.

SZHAJA VSZAKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLACSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Woodrow Wilson

Zdrůzseni Držsél bívisi, bojnszki predsiednik je mrou. Premíno je zse ino szamo od toga sze lehko guesi, ka sto je bio Woodrow Wilson, gda je zsiwo, gda je ednoga velkoga, bogátoga i blájzenoga országa zmozsen predsiednik bio, gda sze je Amerike prestimávanyom veszelio ino csinio kak "szvejta odkúpitel ino szvetszkoga mirü sztvoritel." Wilson je zse preminoucote, ali nyegova csinejnya, ládanya osztánsi, szlaboszi i vsze tisztó, ka je imenitni i zsalosznoga szpoumenka 14 punktov szhájalo, doticsno ka sze je prouti tém szpunilo: tou escse dnesz má nászladnoszt ino vu gouzsevkó zvézano držsi lűdsztva, národov vnozino.....

Wilsona zsitka tekáj je poszvedocso nájbóle ono pravico, ka nej persoune, nego klászov prisztójnosztí ravnaio kapitaliski, militáriszki szvejt ino poprejk vszígdr szó klászov prisztójnosztí obládale zousci persoun z-zselejnyom i gedrnosztjov. Ka je pod "Wilsonovimi vidmami" szvejt med bojnov i med mirovnov pogodbov szpoznao, szo lehko bilé (csi dobroga nágiba scsémo bidti k-szpoumenki ednoga mrtvoga csloveka) ideálne gedrnosztí, vu steri je Wilson vörvao, znábídti je tůdi scseo szpuniti, ali z-steroga — zdaj escse z-véksóv gvűsnosztjov známo tou konstatejrati — nej szamo, ka sze je nika nej szpunilo, nego rávno tisztoga naupacsnoszt sze je zgodila. Stero je Wilson porácsao vu szvoji imenitni 14 punktaj, z-tisztoga szo szvetszko zmozsnoszt ládajousci — kapitáliske dosztójne csupore — rozsje dálí rédti na pokrűpsanye obládánoga imperiálizmusa, na nádalno krvi prelejávanye.

Wilsonove vidme, od steri szo tou guesali, ka szo tiszte demokrácie sztebri, szo táksi vbougi porodi grátali, steri szo globoko notri gloubali z-szvojim csarnimi skramblami vu vőzozsmíkano i vőponűcano národov tejlo, ka naj escse osztányeno zsitka energio vőpocécájó. Za cajtá toga preminoucsega demokrátskoga predsiednika je doszégno nájkmcisnejsa reakcia etoga országa, gda szo jezere pregányali vláde spiclinje, gda szo lűdsztva vnozino potisznoli vu kmicsne temlice za szvoje previdejnya voló, gda szo zousci z-tűhincami gýajo napravili z-detektívami, gda je korrupcia i csalárnoszt pocécála vu milliárdni porcijaj i bojnszki poszójilaj zse vőpocécáni delavcov delavno mousc itd. Wilsonovo ládanye namesztűje z-demokrácia recsjouv vu Amerike historiji bojnszkoga vrejmena reakcio.

I rávno téda, gda sze je domáj tak prikázao Wilsonovoga dűha demokrácia, Zdrůzseni Držsél bojnszki predsiednik je vu Europi kak máli národov i potűzenoga lűdsztva messiás sztoupó gori, vu isztini je pa szamo za szlepariío szlűzsilo nyegovo cifrasztó predganye ino vu nyegovoj persouni koncentrejano Amerike prestimánye je na tou bilou ponűcano, ka naj obládni europejszki — i z-szvejta — imperiálizmus nezmejrno i zakrito gori sztoupí na oszlableni i z-tála na proutisztanejnye neszpodobni národov sinyek.

Wilson je nej bio velki cslovek, kakda tou zdaj konstatejrato od nyega amerikanszke novine. Nej je bio zgodovinszka oszoba, ali zgodovino je napravo z-tém, ka je nej meo zadoszta mocsnoga i prestimanoga karakterá k-tomi, ka bi rejszan tou csinio i vőzbojűvao, ka je vu cifrasztí gouvoraj maszlakűvao lűdsztvi v-glavou. Táksi predsiednik i politikus je bio Wilson, kí je z-buknyenosztjov napravo historio názdrk. Od nyegovi stirinájszeti punktov sze je niti edna nej szpunila, pa nancs od ednoga punkta eden tao nej, pa szo sze bogme na té punkte naszlonli zmantráni europejszki národje ino szo zacsnoli k-cimpranyi, ali gda szo ji zadűsili z-tejmi punktami, oszlableni szo záto li znouva k-rozsji, k-márjajouscoj skéri, k-bojni lovili i lovijo escse dnesz tůdi. Wilson je szvetszki mér scseo szfundálivati z-onimi 14 punktami ino szfundálivao je zsnymi — pridoucso bojno.

Tou szmo pravli, ka nej persoune, nego klásza prisztójnosztí ravnaio. Lehko konstatejrato Wilsoni na prejdnoszt tou pravico, ka je meszto velkoga csloveka, odlouscenoga karakterá — gotove nágibnosztí, brezi volnosztí, brezi i vőobszlűzsena figura bio zmozsnim csuporam, steri szo raubali ino szo sze pokrepsili pouleg nyegovoga zaglédanya i medénoga zvodjávanya. Tou je tůdi zgodovinszko pozványe, kakda je zgodovinszko pozványe szpunyávao vu nigdasnyi autokrátov dvouri eden-eden talentni dvornik, steri je lehko bio velke moudrosztí, ali

Politicsna ino indusztrijszka demokrácia

Eta rejcs: "demokrácia" Z-amerikanszkov pėdov zsi-lűdsztva ládanye pomejni. Ali zsmetno bi bilou sztálno tou povedati, ka ka pomejni eta rejcs, ka: "lűdsztva ládanye. Lehko pomejni národov ládanye ober szébe, na držséli, na tiváristvi, na morálnom, na obsűtnosztom szvejtí i tak dale do brezkoncsnosztí. Kak z-nájvcsimi prilicsnimi recsámi, z-lűdsztvinszki ládanyom rávno tak

JOSEPH CZOPOTH

szlovenszki storos

4th & Polk Street kükeo
BETHLEHEM, PAPrimeni dobíte nájbougse
Goszece Pérje i k-coj valon
Plátno.Szákesele szpoudjen Gvant,
kak za velke tak za deco. —
Lejpi stofatni Gvanti i Ka
putje za deco, na nájrédnej-
so cejno. — Azsurozás tüdi
delamo na szvoji masinaj.**REJTKA PRILIKA**

Odá sze edna blüzi 93 ako-
rov farma, z-popolnov vérszt-
venov skerjouv. 15 minut od
Bethlehema. Brezi vérsztveni
masinov i skéri sze farma tüdi
odá. Edna velka kamena i pe-
szecsna bajca jeszte na farmi.
Logá i vretinszke vodé jeszte
povouli. Dvá-trém cslovekom
bi zláta bajca bila tá farma.

Zvedáva sze lehko vu redi-
telsztvi nasi novín.

V-KOROUNAJ

ali

V-DOLLÁRAJ

nájhitrej i nájbole rédno,
brezi szaksega dojpótégne-
nya plácsmo vó penezeposí-
lanye tam prejk.

Za vlozbe 4 percentov inte-
resa plácsmo.

Sífkárte odávamo na szakse
linije.

KISS EMIL

BANKOSZKAHIZSA

133 Second Ave. New York

Jedini zasztovník Vógrazke
Trzstvene Banke vu Pesti.Jedini zasztovník Vog. Kr All.
Zseleznice Kárte-Kancelája.**ZSENSZEK GIZDÁVOSZT
JE LEJPI GVANT**

Csi lejpi nouvi gvant, kaput,
bluz po nájnovejsem divati i
primejrnój cejni seséte dati
szebi napraviti, obrnte sze zvü-
paznosztjov kmeni.

Nájprednyeje delo i primejr-
na cejna zagvüsana

Mrs. HOSTMAN

471 Verona St.

Bethlehem, Pa.

Joseph Vörös

Dohána i Cigárna Baota

809 E. 4th Street

Vsze sze dobí, ka je deci
potrejbno.

Candy, Solszke potrejbcsine,
Ice Cream, za Spilo skér,
Patent Medecin, Szoder, itd.
je vszigdár v-szkladárnici

VELKO

dobrotó vesíníte, drági szlo-
venci, csi sze v-storaj szpome-
néte, ka szte vu nasi povinaj
esteli glasüvanye.

BELL PHONE 1839-W

VÖR POPRÁVLANYE
SPECIALISZT**DAVID SPILBERG**

VÖRAR i ZLATÁR

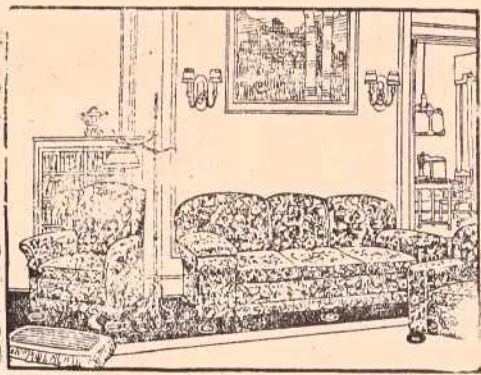
407 EAST THIRD ST.
BETHLEHEM, PA.**KRESGE HOME FURNISHING CO., INC.**

Cor. 4th and New Streets, Bethlehem, So. Side, Pa.

“Domovina od Postenoga Pohistva”**Nájvéksa Prilika****Nájfinejse Blágo****Nájvéksa Sparavnoszt**

Eto je vu leti ta nájsüdovitnejsa odaja ! Tou je edno tákse vrejmen gda vszáki
cslovek za tou gléda kak naj lezsej vecs vecs penez prispara i eto je rávno tá
odaja. Eta Februárszka odaja de véksa kak pa gda koli predetim. Ár vszefelé
blágo bode odáno za trno nisziko cejno. Vszáka potrejbcsina, stera sze vu doumi
nüca sze eti nájde csi je vam potrejbno na vsze pohistvo ali pa szamo na pár fa-
tov i garantejramo vam ka szí velke peneze prisparate. Mí vász z-szilov pozáva-
mo. Bojdté gvüsni, ka vase szpoznáne tüdi szebov pripelate. Eto je velka fálo-
csa za vszákoga.

**Nájlezsejsi
Kredit
vu
etom
Várasí**

**Februárszka cejna zdaj
na etom Pohistvi**

Edna prilika, gde szí lehko küpíte vu
prebívajoneso hizso Pohistvo za fál peneze.
Zgrabite sze za tou ponüjano priliko.
3 falate etoga lejpoga blá-
ga. **\$145.00**
ODÁVANSZKA CEJNA

3 falate NOTRIOBLECSENOGA PO-
HISTVA, stero je fáju **\$219.00**
zdelano sze ODÁ ZA....

Z-LEDROM OBLECSENO POHISTVO —
3 falate vu vszej fárbaj **\$98.00**
NA ODAJO JE ZA

PRESZTRALE

**Z-velkim Sparanyom
Zacsnite Küpivalo**

Kaksokoli presztralo je vam potrejbno pri-
nasz tou dobíte. Pridte i sparajte.
9x12 AXMISTER PRESZ **\$59.00**
TRALE lejpe korinaszte
dobér kvalitet sze ODAJO

9x12 WILTON VELVET PRESZTRALE
Kinezarszko i Perzsiansz-
ko okinesanye sze ODAJO **\$65.00**

VSZEFELÉ PRESZTRALE, na velkom
prebéranyi Axminster, Royal Wilton, Wil-
ton Velvet i drügi. Velka püsesenoszt vu
zdajnsyój odaji.

ZA TEJ
KOULICA

SPARAJTE VSZÁKI KEDEN K-BOZSICSI !

Edno gvüšno sumo vkraj denete vu nas

Christmas Club

razréd, na prísesztno leto k-bozsicsnim szvét-
kom vam lejpo sumo vküper prineszé.

Steri 10 centov plácsa na keden tisztí dobí	\$5.00
Steri 25 centov plácsa na keden tisztí dobí	\$12.50
Steri 50 centov plácsa na keden tisztí dobí	\$25.00
Steri \$1.00 plácsa nakeden tisztí dobí	\$50.00
Steri \$2.00 plácsa na keden tisztí dobí ...	\$100.00
Steri \$2.50 plácsa na keden tisztí dobí ...	\$250.00
Steri \$10.00 plácsa na keden tisztí dobí ..	\$500.00

coj sze dá 3% interes, csi sze vszáki keden zré-
doma notri placšuje.Bojdté prvi med tejmi i teda te k-prísesztnoga
leta bozsicsnim szvétkom bole veszéli.

Bethlehem National Bank

3rd & Adams Streets

Bethlehem, Pa.

EDEN DÁR VSZÁKOMI

Ví lehko küpíte vsze dáre, stere te
potrebüvali na prísesztén bozsics, csi sze
ví zdrüzsíte k-nasemi bozsicsnómi klubí,
steri sze zdaj odpré.

Odpré sze prísesztni Pondejlek

Tak je — i escse vam osztáne za
sparavnoszt tüdi. Szamo malo vszáki
keden — naj ne zaosztánete. Prídté
notri knam ino nász opítajte naj vam
lehko raztolmácsimo vsze.

Peoples Trust Company

Odpřejto
v-Szoboto
po Vecseráj4th and
New Sts.
Bethlehem,

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Vejka od Glávnoga Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájvéksi Bank vu Bethlehemí

3% interesa plácsa na sparavnoszt polozseni
penezaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa ali pa Mr. Gasda.)

PASCSITE SZE

csi scséte za szvojo rodbino ali prijátele pravice i
sífkárte poszlati, naj vu nouvoj kvoti vöpridejo, ár
po toj kvoti doszta menye lüdi püsztijó v-Ameriko.Prídté vu nas Bank i mí vam dámo vsze preszvetlos-
csenyé stero vam je potrejbno k-tómi deli.
Sífkárte odávamo na vsze linije i pravico vam tüdi
szprávimó.NA INTERES POLOZSENI PENEZ PLACSAMO
3% INTERESA.MI MÁMO PENEZE NOTRIPOLZSENE
odPENNSYLVANIA DRZSÉL VLADE
NORTHAMPTON VÁRMEGYÖV VLADE
CITY OF BETH. — VARASKE VLADE
CITY OF BETH. — SOLSZKE VLADE

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

TOLDI

VERSUSKO PRIPOVEDÁVANYE

Niti sze nebojí mati, tő szlúsavsa,
i obiné sziná, k-szebi ga sztisznovsa,
ni iglé mészta je na nyem nē nihála,
kaj ga z-szvojmí küsmi nebi oblejála."Jaj, tak te pá vidím ! ah ! nē szem mészla,
szkoro szem zdvojíla, szkoro szmrt szkúszila;—
ali, bóg moj, zakaj gucsim tak naglász zdaj,
tvoj goszpon brat v-énó hizsi szpí odzaja !"Telko právi mati, vecs nebi gucsala,
csi bi sze na szkrivnoj püsztsi nahájala,
i tam bi nyega li küsüvala z-szrdca,
kak dznznzdzs ráne rosze küsüje trák szunce.Csüti Miklos, kak trepecse v-nyega rokáj,
vkleknola bi, da je nebi meo v-nárocsaj;
pa je i szam on tak zburkani vu dühi,
da ni odgovora nezmore, kak tühi.Zadrzsávati sze je steo, ali zaman,
líki dabi z-iglöv bio vu vüha szmican,
ali nyemi pod nōsz rénojeo ribali,
tak ga prázsi bodláj v-célom nyega tēli.Z-britkimi szkuzami nyemi mati nyegva
tuzsna líca nyegva peré i poléva,
i kak, gda z-dvé bregöv járci vküpbészjó,
tak i nyidva szkuzé vedno vküpcüríjo.Naszlédnye pa Miklos dönok obtrdi szrdcé,
i obráz szvoj szkrije materi vu vlaszé,
vküpe sze je pōubrao, i prizdigno sze je,
ino tak zadávo jocsí szkuzé szvoje.Teda sze k-materi obrné, govorécs :
"dájte mír zobsztomszkim küsom, mati, hotécs
li na megnenya szo dāne vōre meni,
na szlobód szem prisao vu krátkom vrēmeni.

Racsun zselezne pouti delavcov

Kak je znáno, Zdrüzsene
Drzséle májo prevnogo zselez-
nipouti. Pouleg dvej million
delavcov jeszte vu knige szpí-
szani pri zseleznepouti kompa-
nijaj, steri plácsó dobíjo od
zseleznepouti. Tej lüdjé z-
szvojmí familijami vō z-neszé-
jo eden dvanájstí tao od cejli
prebiválcov etoga országa. Od
vszáki edenájstet lüdi, eden
jeszte, steri je vu zseleznepouti
szlúzsbi, ali eti szo nej k-co

Pohistva odaja vu Fubruári

VSZE NASE POHISTVO je pri cejni püs-cseno od 25% do 40%

Na vszej PRESZTRALAJ je 1-3 tao cejna püscseno

Prinasz sze zdaj na polojno cejne odávajo vsze POKROVCI I BLANKETJE

—VAS KREDIT JE DOBER PRINASZ—

Goodman Furniture Co.

305 EAST THIRD ST. BETHLEHEM, PA.

J. Louis Bolich

Pogrobnik i Balzsamérar

10 E. 4th Street

Phone 803

733 E. 4th Street

Phone 1161

Primeni dobíte vszigdár nájhitrejsze vöobslüzsávanye

Gda te vu potrejbcsini szemo pridte kmeni i zadovolni te zmojim vöobslüzsávanyom.

NAJDITE SZE ZVASIMI SZPOZNANCI

VU

NEW MERCHANTS HOTELI

BETHLEHEM, PA.

(4th & New Streets, South Side.)

Nájbookse vöobslüzsávanye. — Primejra cejna W. E. HOCH, Lásztník.

Vu potrejbnom vrejmeni eden ton vogelja million dnévov i noucsi odvnré — Nase vogelje je za obrambo prouti mrazi.

Ví esce pomlíte kaksá nevolá je bíla za vogelje lajnško zimou, — jeli de kaj bougse vu etom leti tou ni eden nevej. Zakaj bi szi vzéli nepotrejbno pripetjé? Edno pár tonov NASEGA VOGELJA vu vasoj zemenici vász obráni od mraza i od nevarnosztí vu zími, ino vam hram priátelszko naprávi. Eden ton od NASEGA VOGELJA je vees vrejndno kak pa millon fúntov vrásztva.

BETHLEHEM COAL CO.

Third & Monroe Street — Phone 882

678 TELEPHONE 678

ZELKOV TAXI

Vnoci ali vudné vszigdár je vu szlúzsbi komistécs i kamakoli.

Sztroska cejna

Racsun neszmíleno vöpokázse ka sze szamo telko szlúzsí kelko je na sztrosek zadoszta.

Sztroski je cejna zdaj pouleg 65 percentov visisa kak pa 1914, prvéle kak sze je bojna zacsno. Tou je zdaj to náj-szlejndye glasenyé, stero je vödao National Industrial Conference Board. Té racsun je tak vöposztávleni ka je na cejli ország vönavrzeni glíno, ali tou je pa trno dobro znáno, ka je vu nisterni mejsztaj cejna visisa, vu nisterni mejsztaj nizsesa. Ali dobro de tou tñdi vu mislejnyi meti, ka je 65 percentov racsun neszmerno visziki na táksega csloveka, steri je edno petrój familiji gláva.

Vu prosztnejso formo sze z-toga tak lehko razmimo, ka zdaj etoga hípa za \$1.65 telko lehko kúpimo kak pa pred boj nov za \$1.00. Tak te zdaj, eden cslovek more \$1.65 centov priszlúzsíti meszto ednoga dolára, csi scsé, ka naj rávno telko kúpi kak je pa prvéle za eden dollár lehko kúpo. Dobro bode, naj szi gori zracsunamo kelko bi mogli zaszlúzsíti naj bi sze glíjalo sztisztim "kelko bi mogli zaszlúzsíti" naj bi na dobro trdo pout sztanoli znasim zaszlúskom.

Jeli ví zsvíte na vönavrzenoj sumi — jeli szte razracsunali zse naprej vase vödávanye, telko na árendo, natelko za jejsztvino, itd.? Eti szo N. I. C. Board-a racsuni, steri pokázsejo kak sze sztroski morejo raztáláti:

Vö z \$10 je Board etak racsuno: \$4.31 za jejsztvino, \$1.77 za árendo \$1.32 za gvan-tanye, 56 centov za vogelje i poszvej \$2.04 pa za drúgo kaj. Té racsun kázse szamo kelko potrosimo z-té deszetke, stero szi priszlúzsímo, ali vu tom racsuni tou nega vkraj zracsunamo, ka bi 10 ali 20 percent mogo ober osztáti za sparavnoszt na sztáre dní i za naprej idejnye. Pri tom racsuni sze zdaj pokázse, ka je delavec nika nej mogoucsi prisparati z-szvoji tesko priszlúzsíni penez, ár vsze more potrosti i tou ka potrosi, tiszto pá nazáj onim ide od steri szi je prszlúzsí. Liki csi szmo po novom leti malo bole novine glédali, tam szmo lehko vidli tákse glasenyé, od edne ali drúge bogáte fabrike kelko million i million haszka je prislo na gori tálanye. I tou

szo vsze tiszti penezje, stero bi mogli delavei dobíti ár szo oni zmetno delali za nyé. Té racsun nam ocsiveszno pokázse, ka je delavec priszlíjeni vszáki cent potrosíti, steroga priszlízsí, ár je tou zse tak zracsunamo naj delavei nemajo vkraj djáni penez, ár szi te delodávajoucsi lezsej zsnými denejo.

ZA ODAJO

Overland—Touring Car
vu dobroj posztávi

Odá sze za \$175

FRED A. KOEHLER

26 E. 3rd Street

Bethlehem, Pa.

NÁJBOGSE MESZTO

gde

Politicsna ino indusztrij-szka demokracía

(Dale od 2-ga sztrána)

cse je nej meo jusa dvojüvati, ka je nigda Andrassy Gyula grofa agrárni párt rávno tak bio demokracien, liki Zichy János grofa lüdszki párt ali szociálistov "za isztino", "práva" demokracía; száma bojna je pa rejszan temen bila demokracíji, ár kakda szo notri poszvedocsili, vszákomi je glino prilika bila szvoje cson te na szenye neszti. Jedino bojne je pálna, ka je nezmejrna ednákoszti pítanye vu tásko formo razlozsenye pridoubilo. K-tomi bi szlísilo escse, ka zemlétrousz, kolero ali gládni tifusz tüdi kak abszolutne ednákoszti predzborca szvetüjamo.

Odzgoraj szmo opomínali, ka je demokracía visenyosztí szimbolum, zdaj zse bátrívno lehko kcoj denemo, ka je demokracía szamo kodéia, pa nájmre nevarna komédia je tüdi. Tou je velko pítanye, ke jeli jeszte zrok i doub na tou, ka naj demokracíjo kak ideál obdrzsimo i véndar tak, ka vu prážno moudlo vszezbino vlejímo? Spotlívi lüdjé bi na tou táksi odgovor lehko dáli, ka bi teda cse doszta cshednejse bilou, csi bi vadlúványe ponouvíli, ár je nevtajeno, ka vadlúványa szvéte recsi szo sze dosztrakrát nancs nej odvrvnole vkraj od pravice. Tej spotlívci isztino májo. Ssi zse na tou zaprávlamo vrejmen, ka naj morálno raztepenim idádom dámo nouvo

moucs, tak bi zse cshednejse bilou Mózesov, Konfucijov, Krisztusov ali Mohamedov návuk k-zdajsnymi hípi pri pravno ofrisiti. Doszta dobrogá nakanejnja lüdi je zse tou tüdi probalo (tak sze je poroudo krsesanszki szociálistmus, krsesanszki marxizmus, krsesanszka demokracía ali vu Ameriki na telko razsürjeni Christian Science, krsesanszka zevcenoszt) i kama szo prisli? Tá, kama velke francuske revolucije örocsína, demokracía prisla. Návuki szo lepou na csíszti osztali, ali návuka cshedni naszledüvajúcsi szo velke organizácie nasztavili ino na tej velki organizációj sze — vere szpráviscsa — návukov "cílavno" prigljánye, "presztávlánye" vlecsé vdiljek. Tak sze je pogrozila lejpoga i csísztoga sztároga krsesan szta vküpnoszt, glínoszt. Vadlúványe je dobroga i hüdogá zmejsani bozsídár, ali cslovecsa popolnejsa pout je száma vu szebi odcsena. "Ego sum via veritas et vita." (Jasz szam pout, pravica ino zsítek). Tou poéticsno povejszt z-vadlúványa vzememo na pouszodo, nego vu isztini sze na níkoj ne príprávi na telko, kak na csloveka szebé vise szprávlányá zselejnye.

Malo szmo dalecs odklantívali, ali véndar nej brezi hasznovitoszti, ár zdaj zse zdrznejse lehko právimo koním, kí sze escse itak troustajó kaj od politicsne demokracíje ponovlenya: Povrzste tou szkísnyeno vodou, sztoupíte vö na ravnicznoga

mourja frisko perspektívo. Tou ne právimo szamo oním kí od demokracíje csákajó ino sze troustajó blájzsenszt va, ali oním tüdi, steri vu revolucíji porodjeni na noví návuk, takzváni kommunizmus priszégajó. Eden je nej bougsi od drügoga, záto je trbej nyáti, naj vesznejo z-szvojoj demokracíjov vrét, nájmre z-táksov demokracíjov, kak jo zdaj navájajo.

Edno drügo miszel drzsimo pred szvojimi ocsmí, ka naj razpresztrémo vö — nej tou pohamisüvno demokracíjo, — nego ednákoszti, poszténosztí ino pravicsnosztí vídimó materiálnoga zsvilejnya sztüdenecsno vretinoszt: na vérsztvo, ali kak je návada bole povedati, na indusztríjo. Tak sze je osznouvíla vö neodvíseno od politicsne demokracíje — vérsztvena demokracía!

Ali ka je politicsna ino indusztríjszka demokracía? Ovádimo pridoucsi keden.

ZA ODAJO

Jasz mam dvá (2) SZALONA na North Side, Pittsburgh, Penna., ino szam privolem odati ednoga z-bizniszom i zidínov vrét, ali pa szamo biznisz, kak sze küpci vídi.

Zvedávote lehko pri mojem agentí

800 EAST STREET, N. S. PITTSBURGH, PA.

Pazite na Bronk-a

vszáki meszec

Eden keden prijétna odaja

stera zdaj bode szlejdjen keden vu januári Zvönrédna fálocsa na vsze zimskom blági Poglednite nase circuláre prísesztén keden

M. Bronk

ZSENSZKI GVANTOV BAOTA

833 E. Ohio Street

N. S. Pittsburgh, Pa.

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

SZLOVENCÍ!

Podpérajte tiszte baotose, steri nász szlovene podpérajó. Tou szo tiszti, steri vu szlovenszki novínaj glasüjejo. Tou szo tiszti stori, stere nam nej potrejbno zouszedno porácsati, ár vu Pittsburghi zsvoucsi nási bratje szamí dobro znájo, ka vu tej glasüvajúcsí storaj za rédno cejno dobro blágo dobíjo i szaksega szlovena príjaznívo vöobszlúzsávajo.